

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної
економіки та туризму

Протокол № 20 від “ 21.05 ” 2018 р.

Зав. кафедри

_____ Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник: Кожухова Т.В., доцент
кафедри міжнародної економіки та
туризму, д.е.н., доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальностей 051 "Економіка", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", 242 "Туризм", 292 "Міжнародні економічні відносини"
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	2
Лекції, годин	60
Практичні / семінарські, годин	-
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6
вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета - формування системи знань про особливості сталого розвитку, підходи, можливості й перспективи вирішення сучасних національних проблем взаємодії суспільства і природи на принципах сталого розвитку.

Завдання: ознайомлення з категоріальним апаратом, надання знань щодо концептуальної сутності сталого розвитку; визначення чинників, які впливають на механізми забезпечення сталого розвитку; формування навичок оцінки результативності реалізації програм сталого розвитку, розробки підходів щодо удосконалення управління сталим розвитком на міжнародному та національному рівнях.

Предмет: механізм забезпечення реалізації програм сталого розвитку.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Глобалізаційні виклики та концептуальна сутність сталого розвитку.
2. Інституціональне забезпечення реалізації програм сталого розвитку.
3. Економічна складова сталого розвитку.
4. Соціальна складова сталого розвитку.
5. Екологічна складова сталого розвитку.
6. Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку.
7. Оцінка забезпечення сталого розвитку.
8. Забезпечення сталого розвитку в Україні.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
		у тому числі			
		Лекц.	Практ./сем.	Лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Сталий розвиток: сутність, складові, принципи					
Тема 1. Глобалізаційні виклики та концептуальна сутність сталого розвитку.	25	10	-	-	15
Тема 2. Інституціональне забезпечення ООН реалізації програм сталого розвитку.	25	10	-	-	15
Тема 3. Економічна складова сталого розвитку.	19	4	-	-	15
Тема 4. Соціальна складова сталого розвитку.	19	4	-	-	15
Тема 5. Екологічна складова сталого розвитку.	19	4	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	107		-	-	75
Змістовий модуль 2. Реалізація політики забезпечення сталого розвитку в країнах світу					
Тема 6. Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку.	23	8	-	-	15
Тема 7. Оцінка забезпечення сталого розвитку в країнах світу	25	10	-	-	15
Тема 8. Забезпечення сталого розвитку в Україні.	25	10	-	-	15
Разом за змістовим модулем 2	73		-	-	45
Усього годин	180	60	-	-	120

4. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної літератури і наукових монографій.
2. Аналіз доповідей міжнародних організацій.
3. Підготовка рефератів (доповідей) та наукових статей.

5. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Сталий розвиток: сутність, складові, принципи			
Тема 1. Глобалізаційні виклики та концептуальна сутність сталого розвитку	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Тема 2. Інституціональне забезпечення ООН реалізації програм сталого розвитку.	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Тема 3. Економічна складова сталого розвитку	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Тема 4. Соціальна складова сталого розвитку.	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Тема 5. Екологічна складова сталого розвитку	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Разом змістовий модуль 1	75		
Змістовий модуль 2. Реалізація політики забезпечення сталого розвитку в країнах світу			
Тема 6. Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку.	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Тема 7. Оцінка забезпечення сталого розвитку в країнах світу	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Тема 8. Забезпечення сталого розвитку в Україні	15	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури. 2. Підготовка доповіді. 3. Самотестування.	Оцінювання доповіді
Разом змістовий модуль 2	45		
Разом	120		

6. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності												
	Загальні						Фахові						
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
Знання і розуміння концептуальної сутності сталого розвитку							+						+
Знання і розуміння умов і управлінських механізмів забезпечення сталого розвитку							+						+
Знання і розуміння механізмів інституціонального забезпечення сталого розвитку							+						+
Знання і розуміння механізму функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку							+						+
Уміння визначати чинники, які впливають на механізми забезпечення сталого розвитку, застосовувати індикатори сталого розвитку; аналізувати результативність реалізації програм сталого розвитку, виявляти і враховувати глобальні тенденції при розробці підходів щодо удосконалення управління сталим розвитком на міжнародному та національному рівнях	+	+								+	+		+
Знання і розуміння специфіки забезпечення реалізації програм сталого розвитку в Україні													+

7. Методи викладання

Лекції, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

8. Методи оцінювання

Екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюється у випадку проведення екзамену: протягом семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми	Вид роботи/бали					Сума балів
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	
Змістовий модуль 1						
Тема 1	-	-	-	-	-	-
Тема 2	-	-	-	-	-	-
Тема 3	-	-	-	-	-	-
Тема 4	-	-	-	-	-	-
Тема 5	-	-	-	10	15	25
Разом змістовий модуль 1	-	-	-	10	15	25
Змістовий модуль 2						
Тема 6	-	-	-	-	-	-
Тема 7	-	-	-	-	-	-
Тема 8	-	-	-	10	15	25
Разом змістовий модуль 2	-	-	-	10	15	25
Разом	-	-	-	20	30	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	
0-34	F	

10. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

11. Рекомендована література

Основна

1. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку : навчально-методичний посібник / О.Ю.Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с.
2. Сталій розвиток суспільства : навчальний посібник / авт.: А.Садовенко, Л.Масловська, В.Серета, Т.Тимочко. – 2 вид. – К.: 2011. – 392 с.

Допоміжна

3. Аддис-Абебская программа действий третьей Международной конференции по финансированию развития: Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 27.07.2015 г. URL: <http://www.un.org>
4. Базилевич В. Д., Ильин В. В. Философия экономики. История. – Киев: Знання; Москва: Рыбари, 2011. – 927 с.
5. Белорус О. Г. Глобальное устойчивое развитие: Монография / О. Г. Белорус, Ю. М. Мацейко. – Киев: КНЕУ, 2006. – 488 с.
6. Будущее, которого мы хотим: итоговый документ конференции ООН по устойчивому развитию. URL: https://rio20.un.org/sites/rio20.un.org/files/a-conf.216-l-1_russian.pdf.
7. Вернадский В. И. Биосфера и ноосфера. – Москва: Наука, 1989. – 261 с.
8. ВПП в Украине. Краткий обзор http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2.%20Rus_%20Eng_Country%20Brief_Ukraine%20July2015%20Final_Ready.pdf
9. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лукьяненко та ін.; Керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. – Київ: КНЕУ, 2001. – 733 с.
10. Декларация о социальном прогрессе и развитии: резолюция Генеральной ассамблеи ООН від 11.12.1969 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/socdev.shtml.
11. Декларация тысячелетия ООН. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml
12. Доклад о наименее развитых странах (2006). URL: <http://www.un.org/ru/development/surveys/docs/ldc2006.pdf>.
13. Доклад о человеческом развитии (2010). Реальное богатство народов: пути к развитию человека. URL: <http://www.un.org/ru/development/hdr/2010/>.

14. Индекс развития людского потенциала. URL: <http://gtmarket.ru/ratings/human-development-index/human-development-index-info>.
15. Йоханнесбургская декларация по устойчивому развитию, принятая на Всемирной встрече на высшем уровне по устойчивому развитию (Йоханнесбург, Южная Африка, 26 августа – 4 сентября 2002 г.). URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/decl_wssd.shtml
16. Кожухова Т.В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія / Т.В.Кожухова. – Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 336 с.
17. Кожухова Т.В. Офіційна допомога з метою розвитку: сучасний стан та тенденції /Т.В.Кожухова //Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 22. – № 1. – С. 19-26.
18. Коммонер Б. Замыкающийся круг: природа, человек, технология. Гидрометеиздат. – Ленинград, 1974. – 278 с.
19. Международная стратегия развития на второе Десятилетие развития ООН: резолюция 2626 (XXV) ГА ООН от 24.10.1970 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/decade2_devstrategy.shtml
20. Международная стратегия развития на третье Десятилетие развития ООН: резолюция 35/56 ГА от 05.12.1980 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/dev_strategy_ch3ae.shtml.
21. Международная стратегия развития на четвертое Десятилетие развития ООН Принята резолюцией 45/199 Генеральной Ассамблеи от 21 декабря 1990 года. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/dev_decade_strategy.shtml.
22. Монтеррейский консенсус Международной конференции по финансированию развития. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/monterrey.shtml
23. Наваретти Дж.Б., Спано М. Открытость, экономический рост и бедность. URL: <http://siteresources.worldbank.org/INTRANETTRADE/Resources/>.
24. Парижское соглашение (2015). URL: http://unfccc.int/files/meetings/paris_nov_2015/application/pdf/paris_agreement_russian_.pdf.
25. Повестка дня на XXI век, принята Конференцией ООН по окружающей среде и развитию. – Рио-де-Жанейро, 3–14 июня 1992 года.
26. Повестка дня для развития: резолюция ГА ООН от 15.10.1997 г. URL: <http://www.un.org/ru/ga/documents/gares.shtml>
27. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года: Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей ООН 25 сентября 2015 года. URL: www.un.org.
28. Программа международного экономического сотрудничества «Декада развития». URL: <https://daccess-ods.un.org/TMP/1428526.93796158.html>.

29. Продовольственная безопасность в мире. URL: <https://interaffairs.ru/news/printable/374>.
30. Продовольча безпека і персоніфікація харчування: у пошуках балансу та ефективної системи управління: монографія/М-во освіти і науки України; О.Б.Чернега [та ред.]; наук. ред. О.Б. Чернега – Кривий Ріг: Видавець ФО-П Чернявський Д.О., 2015. – 256 с.
31. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020": Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
32. Рамкова програма партнерства Уряду України – ООН на 2012-2016 роки http://www.un.org.ua/images/stories/Ukraine-UN_Partnership_Framework_FINAL_UA.pdf
33. Рио-де-Жанейрская декларация по окружающей среде и развитию, принятая Конференцией ООН по окружающей среде и развитию, Рио-де-Жанейро, 3–14 июня 1992 г. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.
34. Сахаров А. Мир, прогресс, права человека: Статьи и выступления. – Ленинград: Советский писатель, 1990. – 128 с.
35. Сахаров А. Д. Мир через полвека. URL: http://www.sakharov-archive.ru/Raboty/Rabot_31.html.
36. Стан виконання в Україні положень «Порядку денного на XXI століття» (2002—2012) / За ред. Руденко Л.Г. — К. : Академперіодика, 2014. — 359 с. URL: http://www.idss.org.ua/monografii/2016_Stan_Vykonannya.pdf
37. Стратегія партнерства МБРР і МФК з Україною на 2012-2016 рр. URL: <http://www-wds.worldbank.org/>
38. Суспільний вектор сталого розвитку (питання теорії та практики): монографія / В. І. Куценко, В. П. Удовиченко, Я. В. Остафійчук та ін.; за наук. ред. В. І. Куценко. – Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. – 336 с.
39. Тейяр де Шарден, П. Феномен человека. – Москва, 1987. – 239 с.
40. УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011
41. Цели развития тысячелетия: доклад ООН за 2015 г. URL: <http://www.un.org/ru/millenniumgoals/mdgreport2015.pdf>.
42. Цілі розвитку тисячоліття: Україна – 2015 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/mdg/millennium_development_goals_ukraine_2014.html
43. Цілі розвитку тисячоліття Україна: 2000–2015 національна доповідь [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.un.org.ua/images/stories/docs/2015_MDGs_Ukraine_Report_ukr.pdf
44. Циолковский К. Э. «Идеальный строй жизни, (1917 год)» Журнал «Самообразование». – Москва, 1998. – 31 с.

- 45.Что кроется за нехваткой воды: власть, бедность и глобальный кризис водных ресурсов. URL: http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr_2006_summary_en.pdf.
- 46.Шумпетер Йозеф. Теория экономического развития. – Москва,1982. – 455 с.
- 47.Burnside C., Dollar D. Aid, Policies and Growth / The American Economic Review, Vol.90, No.4 (Sep., 2000). – P. 847–868.
- 48.Easterly W. Freedom versus Collectivism in Foreign Aid / Economic Freedom of the World: 2006 Annual Report. URL: <http://www.cato.org/>.
- 49.Environmental Sustainable Index. URL: <http://sedac.ciesin.org/data/collection/esi>.
- 50.Genuine Progress Indicator. URL: <http://en.academic.ru/dic.nsf/enwiki/487404>.
- 51.Harris Jonathan M. (2000) Basic Principles of Sustainable Development. URL: http://ase.tufts.edu/gdae/publications/working_papers/sustainable%20development.pdf.
- 52.HHS Strategic Plan. URL: <http://www.hhs.gov/about/strategic-plan/index.html>.
- 53.Living Planet Index. URL: <http://livingplanetindex.org/home/index>.
- 54.Millennium Development Goals, targets and indicators, 2015: statistical tables. URL: <https://mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Static/Products/Progress2015/Statannex.pdf>.
- 55.Peter H. Lindert, Jeffrey G. Williamson Does Globalization Make the World More Unequal? URL: <http://www.nber.org/chapters/c9590.pdf>.
- 56.Radelet S., Clemens M., Bhavnani R. Aid and Growth Finance & Development. – September, 2005. – 45/3. – P. 16–20.
- 57.Reports to the Club of Rome. URL: <http://www.clubofrome.org/?cat=45>.
- 58.Rostow W. W. The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto (Cambridge University Press, 1960). URL: <https://www.ou.edu/uschina/gries/articles/IntPol/Rostow.1960.Ch2.pdf>
- 59.Steve Dowrick, J. Bradford DeLong Globalization and Convergence. URL: <http://siteresources.worldbank.org/>.
60. Soubbotina, Tatyana P., Sheram, Katherine A. 2000. Beyond Economic Growth: Meeting the Challenges of Global Development. WBI Learning Resources;. Washington, DC: World Bank. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/15789>.
- 61.The National Action Plan for Agenda 21. URL: <http://www.env.go.jp/en/earth/iec/agenda>
- 62.Our Common Future: Report of the World Commission on Environment and Development. URL: <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>.

Інформаційні ресурси

- 63.Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org
- 64.Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: www.imf.org

- 65.Офіційний сайт законодавства України. URL: www.zakon.rada.gov.ua
- 66.Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
- 67.Офіційний сайт Всесвітньої продовольчої програми. URL: <http://www.wfp.org>.
- 68.Офіційний сайт Програми розвитку ООН. URL: <http://www.undp.org>.
- 69.Офіційний сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН. URL: <http://www.fao.org/>.
- 70.Офіційний сайт Міжнародного фонду сільськогосподарського розвитку . URL: <https://www.ifad.org>.
- 71.Офіційний сайт Глобального екологічного фонду. URL: <http://www.thegef.org>.
- 72.Офіційний сайт Зеленого кліматичного фонду. URL: <http://www.greenclimate.fund/home>.
- 73.Офіційний сайт Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом і малярією. URL: <https://www.theglobalfund.org/en/>
- 74.ПРООН в Україні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ua.undp.org/>
- 75.Центр соціально-економічних досліджень CASE Україна. URL: <http://cost.ua/budget/expenditure/>
- 76.Budget by Program Area. URL: <https://www.whitehouse.gov/omb>
- 77.Environmental Protection Policy in Japan. URL: <http://www.env.go.jp/en/policy/plan/intro.html>
- 78.EUROPE 2020: A strategy for smart, sustainable and inclusive growth. URL: <http://ec.europa.eu/eu2020>
- 79.Eurostat. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics>
- 80.Eurostat Statistics Explained. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php>
- 81.Initiatives for Sustainable Development Toward the 21st Century. URL: <http://www.mofa.go.jp/policy/economy/summit/1997/initiatives/initiatives.html>
- 82.INNOVATIVE SOURCES OF FINANCING FOR DEVELOPMENT http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2012/03/2011esm_NGO1.pdf
- 83.Monitoring report of the EU Sustainable Development Strategy (2015). URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/6975281/KS-GT-15-001-EN-N.pdf>
- 84.THE FRENCH FINANCIAL TRANSACTION TAX <https://cms.law/fr/FRA/Publication/The-French-financial-transaction-tax>
- 85.The Official U.S. Government Site for Medicare. URL: <https://www.medicare.gov/Glossary/m.html>
- 86.The U.S. Social Security Administration. URL: <https://www.ssa.gov/>
- 87.U.S. Department of Health & Human Services. URL: <http://www.hhs.gov/about/index.html>.
- 88.World Development Indicators. URL: <http://www.worldbank.org/>.